

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 4. července 2024
č. j. MSP-61/2024-ODKA-SPZ/2
Počet listů:3
Přílohy:2

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obchodní společnost G. r. & c., s. r. o. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis Okresního soudu v Hodoníně sp. zn. 2 T 130/2022
- trestní spis Okresního soudu v Hodoníně sp. zn. 19 T 155/2021

Podle § 266 odst. 1, 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), podávám **ve prospěch** obviněné obchodní společnosti G. r. & c., s. r. o.

stížnost pro porušení zákona

proti výroku o trestu pravomocného rozsudku Okresního soudu v Hodoníně ze dne 8. 3. 2023 sp. zn. 2 T 130/2022.

Napadené rozhodnutí

- 1 Rozsudkem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 8. 3. 2023 sp. zn. 2 T 130/2022 bylo rozhodnuto o vině obviněných M. D., nar. 13. 12. 1981, a právnické osoby G. r. & c., s. r. o., (dále též „právnická osoba“), kteří se měli dopustit přečinu zkrácení daně, poplatků a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku. Konkrétně obviněná právnická osoba byla za toto jednání a za sbíhající se přečin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby podle § 241 odst. 1 trestního zákoníku, jímž byla pravomocně uznána vinnou trestním příkazem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 8. 12. 2021, č. j. 19 T 155/2021-618, podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku, za použití § 18 odst. 1, 2 zákona č. 418/2021 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „ZTOPO“), odsouzena za použití § 68 odst. 1, 3 věta první

trestního zákoníku k souhrnnému peněžitému trestu ve výměře 200 (dvě stě) denních sazeb, přičemž jedna denní sazba činí 1.000 (jeden tisíc) Kč. Celkem tedy 200.000 (dvě stě tisíc) Kč. Podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku soud zrušil výrok o trestu z trestního příkazu Okresního soudu v Hodoníně ze dne 8. 12. 2021, č. j. 19 T 155/2021–618, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

2. Předmětného jednání se obviněná právnická osoba dopustila tím, že (zkráceně) prostřednictvím svého zaměstnance M. D., který ji fakticky ovládá a vykonává její obchodní vedení na základě dohody s jednatelem J. D., jenž vykonával funkci jednatele pouze formálně na přání obviněného M. D., který jako osoba skutečně ovládající společnost je rovněž osobou odpovědnou za zákonné odvody a ekonomické řízení provozovaného gastropodniku, v rámci její podnikatelské činnosti a v zájmu této společnosti s cílem snížit svou daňovou povinnost obchodní společnosti opakovaně záměrně nepřiznala veškerá uskutečnitelná zdanitelná plnění v souladu s § 21 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem v souladu s § 18 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, v rozporu s § 72 a § 73 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, uplatnila odpočet daně, čímž úmyslně zkrátila svou daň z přidané hodnoty a daň z příjmu právnických osob v celkové výši 969.455 Kč.
3. Rozsudek nabyl právní moci dne 26. 5. 2023.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

4. Podle § 68 odst. 1 až 6 trestního zákoníku se peněžitý trest ukládá v denních sazbách a činí nejméně 20 a nejvíce 730 celých denních sazeb. Denní sazba činí nejméně 100 Kč a nejvíce 50.000 Kč. Počet denních sazeb má soud určit s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu. Dvojnásobek počtu denních sazeb nesmí však ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody přesahovat horní hranici trestní sazby trestu odnětí svobody. Výši jedné denní sazby peněžitého trestu je soud povinen stanovit se zřetelem k osobním a majetkovým poměrům pachatele. V ustanovení § 68 odst. 6 trestního zákoníku je výslovně uvedeno, že se peněžitý trest neuloží, je-li zřejmé, že by byl nedobytný.
5. Podle § 2 odst. 5 trestního řádu jsou orgány činné v trestním řízení povinny postupovat v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí. Doznání obviněného nezavazuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch, a i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhnout a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To nezavazuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro rozhodnutí.
6. Podle § 2 odst. 6 trestního řádu orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jeho souhrnu.

Posouzení předmětné věci

- 7 Napadený rozsudek Okresního soudu v Hodoníně ze dne 8. 3. 2023 sp. zn. 2 T 130/2022 vybočuje ze zákonných východisek ustanovení § 68 odst. 1 až 6 trestního zákoníku. V současné době již výrok o trestu nelze napadnout žádným opravným prostředkem, avšak z provedeného dokazování před nalézacím soudem lze dovodit minimálně pochybnosti o zákonnosti uloženého trestu. Tento závěr vyplývá z následující argumentace.
- 8 Podle § 68 odst. 6 trestního zákoníku peněžitý trest soud neuloží, je-li zřejmé, že by byl nedobytný. K otázce posuzování nedobytnosti peněžitého trestu se vyjádřil opakovaně Nejvyšší soud a vytvořil poměrně jasný právní režim k možnosti uložení peněžitého trestu. V usnesení ze dne 23. 11. 2011 sp. zn. 8 Tdo 1409/2011 Nejvyšší soud konstatoval, že o nedobytný trest jde tehdy, jestliže je s ohledem na osobní a majetkové poměry pachatele zjevné, že pachatel nemůže vykonat peněžitý trest, a to ani zaplacením ve splátkách podle § 68 odst. 5 trestního zákoníku. Pro neuložení tohoto trestu pro jeho nedobytnost nepostačuje jen určitá pravděpodobnost o tom, že by tento trest obviněný nemohl zaplatit ani neochota obviněného tak učinit, ale musí objektivně z provedeného dokazování tato nedobytnost vyplynout.
- 9 Při úvaze o dobytosti peněžitého trestu soud samozřejmě může vyjít z odhadu majetku. To je však u právnických osob komplikovanější (tedy více omezené), než u osob fyzických, zvláště pak u těch korporací, o jejichž funkčním podnikání jsou pochybnosti. Fakticky je totiž odhad subsidiárním postupem soudu pro případ, jestliže se dostupnými důkazy nepodaří blíže zjistit majetkové poměry pachatele, tj. nejen jeho čistý denní příjem ve smyslu § 68 odst. 3 trestního zákoníku, ale ani hodnotu jeho majetku a osobních zdrojů, které jsou relevantní pro určení výše denní sazby jednat z důkazů, které má soud k dispozici, jednak z logického posouzení možných příjmů pachatele a jeho majetku, ale též o jeho závazcích či jiných majetkových povinnostech apod. Pokud jde o dobytost peněžitého trestu podle § 68 odst. 6 trestního zákoníku, závěry soudu se musí nezbytně opírat nejen o výše zmíněné spolehlivé zjištění hodnoty majetkových aktivit pachatele, ale také o informace o jeho závazcích (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2015 sp. zn. 5 Tdo 829/2015).
- 10 Bez konkrétních závěrů o osobních a majetkových poměrech obviněného v době rozhodnutí soudů nelze činit závěr o dobytosti peněžitého trestu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2017 sp. zn. 7 Tdo 702/2017). Závěr o dobytosti peněžitého trestu ve smyslu § 68 odst. 6 trestního zákoníku se musí opírat o zjištění osobních a majetkových poměrů pachatele, které poslouží k určení výše jedné denní sazby peněžitého trestu, je rovněž předpokladem pro určení dobytosti či nedobytnosti peněžitého trestu a nutnou podmínkou i pro řešení otázky, zda jsou vůbec důvody pro jeho uložení. Při zkoumání podmínky uložení peněžitého trestu je nutno zjišťovat i závazky pachatele, které mají zásadně přednost před zaplacením peněžitého trestu a je třeba zvážit nejen druh a hodnotu majetku pachatele, nýbrž i podnikatelské odměny, příjmy z kapitálového majetku, jiné příjmy, jakož i množství, druh a hodnotu závazků pachatele. Nedobytný bude peněžitý trest tehdy, jestliže je s ohledem na osobní a majetkové poměry pachatele zjevné, že pachatel nemůže vykonat peněžitý trest, a to ani zaplacením ve splátkách podle § 68 odst. 5 trestního zákoníku (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017 sp. zn. 4 Tdo 1286/2017).
- 11 V trestním spise se nenacházejí prakticky žádné důkazy, které by prokazovaly majetkové poměry právnické osoby. Přestože ve spise jsou založeny materiály k e-tržbám, přehledy součtů e-tržeb apod. (č. l. 180–238), tyto se týkají let 2018 a 2019 a není možné na jejich základě

usuzovat o majetkových poměrech právnické osoby v době rozhodování soudu, tj. v roce 2022. Za jediný důkaz, lze považovat odpověď České spořitelny na žádost o poskytnutí informace o bankovních účtech právnické osoby, ve které stojí, že G. r. & c., s. r. o. má u této banky vedený běžný účet, na kterém byl k 13. 7. 2022 zůstatek 52.819,03 Kč. Pro nedobytnost uloženého peněžitého trestu svědčí i množství exekučních příkazů vydaných vůči právnické osobě a sdělení samotného Okresního soudu v Hodoníně ze dne 31. 10. 2022, kterým soud odsouzenou právnickou osobu upozornil, že peněžitý trest ji uložený trestním příkazem ze dne 8. 12. 2021 č. j. 19 T 155/208-618 nebyl dosud uhrazen.

- 12 Tomu ostatně odpovídá i odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Hodoníně, v němž není uvedeno nic, co by naznačovalo posouzení konkrétních osobních a majetkových poměrů odsouzené právnické osoby.
- 13 Rozsudkem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 8. 3. 2023 sp. zn. 2 T 130/2022 byl postupem v rozporu s ustanovením podle § 2 odst. 5 trestního řádu, kdy nebyly dostatečně zjištěny skutečnosti nasvědčující možnosti uložení peněžitého trestu podle § 68 odst. 6 trestního zákoníku porušen zákon ve výroku o uložení peněžitého trestu, jenž s ohledem na majetkové poměry právnické osoby byl v době vyhlášení rozhodnutí zjevně nedobytný, a to za situace, kdy taktéž nebylo přihlédnuto ve smyslu § 2 odst. 6 trestního řádu k důkazům nasvědčujícím nemožnosti uhrazení uloženého peněžitého trestu společností G. r. & c., s. r. o.
- 14 Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

- 15 S ohledem na výše uvedené si dovoluji Nejvyššímu soudu navrhnout, aby:
 - 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že rozsudkem Okresního soudu v Hodoníně ze dne 8. 3. 2023 sp. zn. 2 T 130/2022 byl v neprospěch obchodní společnosti G. r. & c., s. r. o., porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 trestního řádu a § 68 odst. 6 trestního zákoníku;
 - 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil rozsudek Okresního soudu v Hodoníně ze dne 8. 3. 2023 sp. zn. 2 T 130/2022 ve výroku o trestu uloženém obchodní společnosti G. r. & c., s. r. o., jakož i další rozhodnutí na zrušený výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu;
 - 3) podle § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal Okresnímu soudu v Hodoníně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Na vědomí:

- Nejvyšší státní zastupitelství ke sp. zn. 1 NZZ 1006/2023-8
- V kopii:
 - o obv. G. r. & c., s. r. o.

